

คู่มือการปฏิบัติงาน นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

จัดทำโดย

นางสุปราณี จันทร์น้อย

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

องค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานถือว่าเป็นคู่มือที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสามารถทำให้ผู้ปฏิบัติงานหลักและผู้ปฏิบัติงานร่วม ได้รู้ถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานรวมทั้งได้ปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานให้เหมาะสมอยู่ตลอดเวลา และยังสามารถช่วยให้ทราบระยะเวลาที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานนอกจากนี้ การมีคู่มือปฏิบัติยังช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานแทนกันได้และเป็นประโยชน์ต่อการเผยแพร่ให้บุคคลอื่นทราบถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

ข้าพเจ้าได้จัดทำคู่มือปฏิบัติงานฉบับนี้ขึ้น จากการรวบรวมความรู้ประสบการณ์ในการทำงานการเรียนรู้จากผู้บังคับบัญชา ประกอบกับการศึกษาระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้จึงมีเนื้อหาสาระที่สำคัญ กระชับ เข้าใจง่าย และเป็นปัจจุบัน ถือเป็นผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานและแผนเป็นอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตามควรมีการแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมเพื่อให้เป็นคู่มือที่มีความเหมาะสมและเป็นปัจจุบันต่อภารกิจของงานนโยบายและแผน

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือปฏิบัติงานฉบับนี้ จะเป็นแนวทางการปฏิบัติงานแก่ผู้ปฏิบัติงานท่านอื่นได้ศึกษาเรียนรู้และปฏิบัติงานในด้านเดียวกันหรือใกล้เคียงกันให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อไป

งานนโยบายและแผน
องค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
ส่วนที่ ๑ บทนำ	
ความเป็นมา	๑
ลักษณะของแผนพัฒนา	๒
วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๒
ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๓
ส่วนที่ ๒ กระบวนการดำเนินงาน	
องค์กรในการจัดทำแผน	๔
การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๗
การเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๐
การแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๒
การจัดทำแผนการดำเนินงาน	๑๓
การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา	๑๕
การกำกับดูแล	๑๗
กฎหมาย ระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง	๑๗

ส่วนที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมา

นับตั้งแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๑๔ การปกครองท้องถิ่นที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ อำนาจในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๖ ที่กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง โดยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ที่กำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชนอันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน/โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับงบประมาณแต่ละปีซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้า ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นว่า การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผ่านมาห้วงระยะเวลาของการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้แผนพัฒนาจังหวัด และการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด กระทรวงมหาดไทยจึงได้ดำเนินการจัดทำระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๙ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดไปจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ปัจจุบัน กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถนำนโยบายและข้อสั่งการของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทยไปปฏิบัติได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีห้วงระยะเวลาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดและแผนพัฒนาภาค ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงได้ดำเนินการจัดทำระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๘ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้เป็นปัจจุบัน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ลงนามในระเบียบดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑ และได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดไปจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ลักษณะของแผนพัฒนา

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑ **แผนพัฒนาท้องถิ่น** หมายถึง แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนา ที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้า และให้หมายความรวมถึงการเพิ่มเติมหรือการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้นแผนพัฒนาท้องถิ่นจึงมีลักษณะกว้างๆ ดังต่อไปนี้

๑. เป็นเอกสารที่แสดงความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
๒. เป็นเอกสารที่แสดงแนวทางการพัฒนาและวัตถุประสงค์ของการพัฒนาที่ชัดเจน และมีลักษณะเฉพาะตัวที่จะดำเนินการให้เกิดผล
๓. เป็นเอกสารที่แสดงโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาที่จะดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะ ตามที่กำหนดในปีนั้น
๔. เป็นเอกสารที่แสดงความเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์พัฒนากับงบประมาณรายจ่ายประจำปี

วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. เพื่อให้การบริการกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปเพื่อประโยชน์เครื่องมือช่วยผลักดันและสนับสนุน
๒. เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงและสอดคล้องกันระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและการทำงบประมาณประจำปี
๓. เพื่อแสดงแนวทางและทิศทาง รวมทั้งเพื่อเป็นการประเมินผลการพัฒนาในช่วงเวลาที่กำหนดว่าสามารถสนองต่อยุทธศาสตร์พัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายหรือไม่
๔. เพื่อเป็นการจัดเตรียมแผนโครงการต่างๆให้อยู่ในลักษณะที่พร้อมจะบรรจุในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ทันทีที่ได้รับงบประมาณ

ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. การบรรลุจุดมุ่งหมายตามยุทธศาสตร์การพัฒนา พันธกิจ และวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ซึ่งการบรรลุจุดมุ่งหมาย (Attention of objective) มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการวางแผน เพราะการวางแผนทุกครั้ง ย่อมต้องมีจุดมุ่งหมายปลายทางที่กำหนดไว้ ถ้าจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้มีความชัดเจนก็จะช่วยให้การปฏิบัติตามแผนมีทิศทางมุ่งตรงไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างสะดวกและเกิดผลดี

๒. เกิดความประหยัด (Economical) การวางแผนเกี่ยวข้องกับการใช้สติปัญญาเพื่อคิดวิธีการให้องค์กรบรรลุถึงประสิทธิภาพ มีการประสานงานและสอดคล้องต่อเนื่องกัน ก่อให้เกิดความเป็นระเบียบ และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

๓. ผู้บริหารท้องถิ่นใช้เป็นเกณฑ์ในการควบคุม (Basic of Control) การดำเนินภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ เพราะการวางแผนและการควบคุมเป็นสิ่งที่แยกออกจากกันไม่ได้ ต้องดำเนินการควบคู่กันและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การควบคุมจะทำให้การใช้งบประมาณและการดำเนินโครงการสัมพันธ์กัน

๔. ทำให้เกิดการประสานงานที่ดี (Better Coordination) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ช่วยสร้างความมั่นใจในเรื่องความเป็นเอกภาพ ที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอนาคตทำให้โครงการต่างๆ ที่วางแผนไว้ไปสู่จุดหมายเดียวกัน รวมทั้งลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานด้วย

๕. ส่งเสริมนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ (Encourages and Creativity) การวางแผนเป็นพื้นฐานการตัดสินใจ และเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้เกิดความคิดใหม่ๆ (นวัตกรรม) และความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากขณะที่มีการวางแผนจะเป็นการระดมความคิดของคณะทำงานทำให้เกิดโครงการใหม่ๆ ที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

๖. พัฒนาแรงจูงใจ (Improves Motivation) เป็นการบ่งชี้ให้เห็นถึงความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานของผู้บริหาร และยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่สามารถรับรู้ความคาดหวังของหน่วยงานได้

ส่วนที่ ๒

กระบวนการดำเนินงาน

องค์กรในการจัดทำแผน ประกอบด้วย

๑. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น
๒. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ผู้บริหารท้องถิ่น	ประธานคณะกรรมการ
๒. รองนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกคน	กรรมการ
๓. สมาชิกสภาท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๓ คน	กรรมการ
๔. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๓ คน	กรรมการ
๕. ผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน	กรรมการ
๖. ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน แต่ไม่เกิน ๖ คน	กรรมการ
๗. ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	กรรมการและเลขานุการ
๘. หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน	ผู้ช่วยเลขานุการ

หมายเหตุ : กรรมการตามข้อ (๓),(๔),(๕)และ(๖) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

อำนาจหน้าที่

๑. กำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น โดยพิจารณาจาก

(ก) อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อประโยชน์ของประชาชน เช่นการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การผังเมือง

(ข) ภารกิจถ่ายโอนตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

(ค) ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด โดยให้เน้นดำเนินการทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญและมีผลต่อประชาชนโดยตรง เช่น การแก้ไขปัญหาความยากจน การป้องกันและแก้ปัญหาหยาเสฟตีด

(ง) กรอบนโยบาย ทิศทาง แนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

(จ) นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่แถลงต่อสภาท้องถิ่น

(ฉ) แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน ในการนำประเด็นข้างต้นมาจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคำนึงถึงสถานะทางการคลังของท้องถิ่น และความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการมาประกอบการพิจารณาด้วย

๒. ร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น เสนอแนะแนวทางการพัฒนา และการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น ในการจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง โดยนำปัญหาความต้องการจากแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชนที่เกิน ศักยภาพของหมู่บ้านหรือชุมชนที่จะดำเนินการเองได้มาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น แต่หากเกินศักยภาพของเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ให้เสนอปัญหาความต้องการไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด และให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนำมาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามอำนาจหน้าที่

๓. พิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นและร่างแผนการดำเนินงาน

๔. ให้ความเห็นชอบร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกจัดทำหรือร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น

๕. พิจารณาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

๖. แต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือคณะทำงานอื่นเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๗. ในกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ให้คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้า ประสานกับ ประชาคมหมู่บ้านในการรวบรวม วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และ จัดเป็นโครงการหรือกิจกรรม เพื่อประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบล

สรุปขั้นตอน/แนวทางดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการ ดังนี้

๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ จัดทำบันทึกข้อความเสนอผู้บริหารท้องถิ่นทราบ โดยแสดงถึง รายละเอียดขั้นตอน ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒. จัดทำหนังสือแจ้งคณะกรรมการที่มาจากตำแหน่งทราบ

๓. จัดทำญัตติและหนังสือนำเสนอญัตติเพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาคัดเลือกตัวแทนจากสภาท้องถิ่น

๔. สรรหาคณะกรรมการที่มาจากประชาคม

๕. สรรหาคณะกรรมการที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก (หนังสือสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ , ผู้แทนส่วนราชการ/แบบตอบรับ)

๖. บันทึกเสนอคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ

๗. แจ้งคำสั่งให้คณะกรรมการทราบ (คณะกรรมการจากสภา,ประชาคม , ผู้ทรงคุณวุฒิ , หัวหน้าส่วนราชการ)

๒. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

๑. ปลัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	ประธานกรรมการ
๒. หัวหน้าส่วนราชการบริหารขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	กรรมการ
๓. ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๓ คน	กรรมการ
๔. หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน	กรรมการและเลขานุการ
๕. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นที่ผู้บริหารมอบหมาย	ผู้ช่วยเลขานุการ

หมายเหตุ : กรรมการตามข้อ (๓) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้
อำนาจหน้าที่

๑. จัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนด
๒. จัดทำร่างแผนการดำเนินงาน
๓. จัดทำร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานตามภารกิจองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกจัดทำหรือร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น

สรุปขั้นตอน/แนวทางดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการ ดังนี้

๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำบันทึกเสนอความเห็นแต่งตั้งกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนฯ โดยแสดงถึงรายละเอียดขั้นตอน ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๒. จัดทำหนังสือแจ้งให้คณะกรรมการที่มาจากตำแหน่งทราบ
๓. จัดทำบันทึกเสนอความเห็นแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนฯ
๔. ผู้บริหารท้องถิ่นลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนฯ ในคำสั่งแต่งตั้งฯ
๕. แจ้งให้คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนฯ ทราบ

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

แผนพัฒนาท้องถิ่น หมายความว่า แผนพัฒนาท้องถิ่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนพัฒนาท้องถิ่น หมายความว่า แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงานโครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้า และให้หมายความรวมถึงการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

โครงการพัฒนา หมายความว่า โครงการที่ดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

ข้อ ๑๗ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(๑) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นรับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนา และประเด็นที่เกี่ยวข้องตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการและแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่างๆ และข้อมูลในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

(๒) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแนวทางและข้อมูลนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นแล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๓) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(๔) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น และประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น

เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

ข้อ ๒๔ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นที่อนุมัติแล้ว และนำไปปฏิบัติ รวมทั้งแจ้งสภาท้องถิ่น คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ องค์การบริหารส่วนจังหวัด อำเภอ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง และประกาศให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศใช้และปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๗๔๖๗ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ เรื่องแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

แผนพัฒนาท้องถิ่น (๒๕๖๖-๒๕๗๐) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ ๓ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

ส่วนที่ ๔ การติดตามและประเมินผล

ส่วนที่ ๕ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

ตัวแบบแผนพัฒนาท้องถิ่น รายละเอียดส่วนที่ ๓ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย

แบบ ผ.๐๑/ : บัญชีสรุปโครงการพัฒนา

แบบ ผ.๐๑/๑ : บัญชีสรุปโครงการพัฒนา ที่นำมาจากแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน

แบบ ผ.๐๒ : บัญชีโครงการพัฒนาท้องถิ่น

แบบ ผ.๐๒/๑: รายละเอียดโครงการพัฒนาที่นำมาจากแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน

แบบ ผ.๐๒/๒ : รายละเอียดโครงการพัฒนา สำหรับโครงการที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใช้สำหรับการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น

แบบ ผ.๐๓ : บัญชีครุภัณฑ์

ลักษณะสำคัญของแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

๑.โครงการ หมายถึง กระบวนการทำงานจะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยการจัดทำโครงการในแผนพัฒนาจะต้องมีวัตถุประสงค์สนองต่อแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.วัตถุประสงค์ หมายถึง เป้าหมายหรือผลที่ต้องการให้บรรลุ โครงการต้องกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับความเป็นมาของโครงการ หลักการและเหตุผล มีความเป็นไปได้ชัดเจนมีลักษณะเฉพาะเจาะจง

๓.เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) หมายถึง สภาพที่อยากให้เกิดขึ้นในอนาคต เป็นทิศทางที่ต้องไปให้ถึงเป้าหมายชัดเจน สามารถระบุจำนวนเงินเท่าไร กลุ่มเป้าหมายคืออะไร มีผลผลิตอย่างไร พื้นที่ดำเนินงาน และระยะเวลาดำเนินงาน

๔.งบประมาณและที่ผ่านมา หมายถึง แผนที่แสดงออกในรูปตัวเงิน ที่มีความสอดคล้องกับผลผลิตโครงการ โดยงบประมาณโครงการพัฒนาจะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ ๕ ประการ ในการจัดทำโครงการ ได้แก่

๑. ความประหยัด (Economy)

๒. ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency)

๓. ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness)

๔.ความยุติธรรม (Equity)

๕.ความโปร่งใส (Transparency)

๕. ตัวชี้วัด (Key Performance Indicator : KPI) หมายถึง การกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จของงานที่มีการกำหนดดัชนีวัดผลงานที่สามารถวัดได้ (measurable) ใช้บอกประสิทธิผล (effectiveness) ใช้บอกประสิทธิภาพ (efficiency) ได้ เช่น จำนวน, ร้อยละ, อัตราส่วน, ระยะทาง เป็นต้น

๖.ผลที่คาดว่าจะได้รับ หมายถึง ผลที่ได้รับเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้จริงจากการดำเนินการตามโครงการพัฒนาซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจะต้องเท่ากับหรือมากกว่าวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ซึ่งการเขียนวัตถุประสงค์ควรมีถึง

๑. มีความเป็นไปได้และมีความเฉพาะเจาะจงในการดำเนินงานตามโครงการ
๒. วัดผลและประเมินผลระดับของความสำเร็จได้
๓. ระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากที่สุดและสามารถปฏิบัติได้
๔. เป็นเหตุเป็นผลสอดคล้องกับความเป็นจริง
๕. ส่งผลต่อการบ่งบอกเวลาได้

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก หมายถึง หน่วยงานที่มีอำนาจอนุมัติโครงการและรับผิดชอบโครงการ

รายการที่ต้องบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

- การจัดทำโครงการพัฒนา ครุภัณฑ์ เพื่อบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ
- โครงการพัฒนาท้องถิ่นอื่นๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีข้อตกลงหรือร่วมดำเนินการหรือผูกมัดกับหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรต่างๆ เป็นการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ
- การสนับสนุนการดำเนินการของศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย (ศส.ปชต.) ตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- การขอรับการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ งบเงินอุดหนุนเฉพาะกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- หมวดค่าตอบแทนใช้สอย ประเภทจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ เฉพาะการจัดกิจกรรมสาธารณะ

สำหรับรายการอื่นๆ สามารถดูข้อมูลได้จากหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๗๔๖๗ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ เรื่องแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

รายการที่ไม่ต้องบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

รายจ่ายประจำ หมวดเงินเดือน และค่าจ้างประจำ หมวดค่าจ้างชั่วคราว หมวดค่าสาธารณูปโภค หมวดรายจ่ายอื่น หมวดค่าตอบแทนใช้สอย (เฉพาะที่ไม่ใช่กิจกรรมสาธารณะ) และงบกลาง

การเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑

“ข้อ ๒๒ เพื่อประโยชน์ของประชาชน การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(๑) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม พร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๒) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ด้วย

เมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว ให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้”

“ข้อ ๒๒/๑ เพื่อประโยชน์ของประชาชน การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นอำนาจ ของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เปลี่ยนแปลงให้ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณา ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วน ตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ด้วย

เมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นตามวรรคหนึ่งได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว ให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่ วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้”

“ข้อ ๒/๒ ในกรณีการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับโครงการ พระราชดำริ งานพระราชพิธี รัฐพิธี นโยบายรัฐบาล และนโยบายกระทรวงมหาดไทยไทยให้เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงให้สภาองค์การบริหาร ส่วนตำบลพิจารณา ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ด้วย และเมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ปิดประกาศให้ ประชาชนโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง แผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว”

สรุปขั้นตอน/แนวทางการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้ดังนี้

๑.กอง สำนักงาน ต้นเรื่องเสนอบันทึกเหตุผลความจำเป็นในการขอเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่น พร้อมทั้งส่งเอกสารให้เจ้าหน้าที่ส่วนงานที่มีหน้าที่จัดทำแผน

๒.คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนา ประชุมเพื่อยกร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำรูปเล่มร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ต้องการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติด้วย พร้อมทั้งระบุเหตุผลและความจำเป็นในการเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยแสดงถึงรายละเอียดขั้นตอน ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เสนอร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นให้คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๓.คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับประชาคมท้องถิ่นจัดเวทีประชาคมท้องถิ่นเพื่อพิจารณาเห็นชอบโครงการเพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มเติม (ตามระเบียบข้อ ๒๒)

กรณี แผนพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มเติมโดยอาศัยอำนาจของผู้บริหาร (ตามระเบียบข้อ ๒๒/๒) เมื่อผู้บริหารเห็นชอบแล้วสามารถนำเสนอสภาท้องถิ่นเพื่อพิจารณาดำเนินการตามระเบียบต่อไป

๔.คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง (ตามระเบียบข้อ ๒๒ และข้อ ๒๒ /๑) และเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

๕. ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอสภาท้องถิ่นเพื่อพิจารณาขอความเห็นชอบ

๖. ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง ลงนามประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นที่ขอแก้ไข

๗.ปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน นับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นชอบ

๘. ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ประกาศใช้แล้วให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สภาท้องถิ่น อำเภอ คณะกรรมการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ องค์การบริหารส่วนตำบล ทราบ

การแก้ไขแผนพัฒนา

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๒๑ เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นได้เห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่นที่แก้ไขแล้ว ให้ปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นชอบ พร้อมทั้งแจ้งสภาท้องถิ่น อำเภอ และจังหวัดทราบด้วย

การแก้ไข หมายความว่า การแก้ไขข้อผิดพลาดในแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือแผนการดำเนินงานให้ถูกต้อง โดยไม่ทำให้วัตถุประสงค์และสาระสำคัญเดิมเปลี่ยนแปลงไป

***กรณี ๑ การแก้ไขที่จะดำเนินการตามโครงการพัฒนาที่ปรากฏในแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันให้เป็นอำนาจของผู้บริหาร

***กรณี ๒ การแก้ไขตามราคากลางให้เป็นปัจจุบันให้เป็นอำนาจของผู้บริหาร

***กรณี ๓ การแก้ไขแผนงานตามรูปแบบการจำแนกประเภทรายรับ - รายจ่าย งบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นอำนาจของผู้บริหาร

(หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/๓๘๖๗ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เรื่องแนวทางการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

สรุปขั้นตอน/แนวทางการเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่

๑. กอง สำนักงาน ต้นเรื่องเสนอบันทึกเหตุผลความจำเป็นในการขอแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่น พร้อมทั้งส่งเอกสารให้เจ้าหน้าที่ส่วนงานที่มีหน้าที่จัดทำแผน

๒. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ จัดทำบันทึกเสนอแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ขอแก้ไข โดยแสดงถึงรายละเอียดและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งจัดทำประกาศ เสนอผู้บริหารท้องถิ่น

๓. ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่นที่แก้ไข ลงนามประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นขอแก้ไข

๔. ปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน นับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นชอบ

๕. ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ประกาศใช้แล้วให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สภาท้องถิ่น อำเภอ และจังหวัด
ทราบ

การจัดทำแผนการดำเนินงาน

การจัดทำแผนการดำเนินงานถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๒๖ การจัดทำแผนการดำเนินงานให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

(๑) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรวบรวมแผนงาน โครงการพัฒนาของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นๆ ที่ดำเนินการ
ในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วจัดทำร่างแผนการดำเนินงาน เสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๒) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนการดำเนินงาน แล้วเสนอผู้บริหารท้องถิ่น
ประกาศเป็นแผนการดำเนินงาน ทั้งนี้ให้ปิดประกาศแผนการดำเนินงานภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศ
เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันและต้องปิดประกาศไว้อย่างน้อยสามสิบวัน

ข้อ ๒๗ แผนดำเนินงานให้จัดทำให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณ
รายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม งบประมาณจากเงินสะสม หรือได้รับแจ้งแผนงานและโครงการ
จากหน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่ต้องดำเนินการในพื้นที่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณนั้น

การขยายเวลาการจัดทำและการแก้ไขแผนดำเนินงานเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น

และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๓๘๖๗ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔
เรื่องแนวทางการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อ ๔. การจัดทำแผนการ
ดำเนินงานเพิ่มเติมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น

โดยแผนการดำเนินงานมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงถึงรายละเอียดของแผนงาน/โครงการพัฒนา และ
กิจกรรมการพัฒนาค่าดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณนั้น
เพื่อให้แนวทางในการดำเนินงานในปีงบประมาณนั้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความชัดเจนในการ
ปฏิบัติมากขึ้น ลดความซ้ำซ้อนของโครงการ มีการประสานและบูรณาการทำงานกับหน่วยงานและจำแนก
รายละเอียดต่างๆ ของแผนงาน/โครงการในแผนการดำเนินงานซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงาน
ของผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ โดยโครงการ/
กิจกรรมการพัฒนาค่าจะบรรจุในแผนการดำเนินงานจะมีที่มาจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ
รายจ่ายเพิ่มเติม (รวมทั้งเงินอุดหนุนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอุดหนุนให้หน่วยงานอื่นดำเนินการ) การจ่าย
ขาดเงินสะสม เงินอุดหนุนเฉพาะกิจหรืองบประมาณรายจ่ายอื่นๆ โครงการ/กิจกรรมการพัฒนาค่าที่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเองโดยไม่ใช้งบประมาณ (ถ้ามี)โครงการ/กิจกรรมการพัฒนาค่าของหน่วยงาน

ราชการ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เข้ามาดำเนินการในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สรุปขั้นตอน/แนวทางการจัดทำแผนดำเนินการ ได้ดังนี้

๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ จัดทำบันทึกแจ้งกองงานในสังกัด รวบรวมข้อมูลตามแบบ ผด. ๐๒ และ ผด.๐๒/๑ เพื่อรวบรวมจัดทำร่างแผนดำเนินงานหลังจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี

๒. กองงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ ที่จะเข้ามาดำเนินงานในพื้นที่ เพื่อจัดทำร่างแผน ดำเนินงาน

๓. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล จัดประชุมเพื่อจัดทำร่างแผน ดำเนินงาน

๔. จัดทำรูปเล่มร่างแผนดำเนินงานตามข้อสรุปของคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบล เสนอร่างแผนดำเนินงานให้คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๕. คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล จัดการประชุมเพื่อให้ความเห็นชอบร่างแผนดำเนินงาน และเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

๖. ผู้บริหารท้องถิ่น ลงนามประกาศเป็นแผนการดำเนินงาน

๗. ปิดประกาศแผนการดำเนินงานภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ประกาศ เพื่อให้ประชาชนทราบและปิดประกาศอย่างน้อย ๓๐ วัน

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑.

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

(๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือก	จำนวน ๓ คน
(๒) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก	จำนวน ๓ คน
(๓) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก	จำนวน ๓ คน
(๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเอง	จำนวน ๓ คน
(๕) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก	จำนวน ๓ คน

หมายเหตุ : ๑. ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานกรรมการ และกรรมการอีกคนหนึ่งทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ

๒. กรรมการให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

อำนาจหน้าที่

- กำหนดแนวทางวิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
- ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
- รายงานผลและเสนอความคิดเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนทราบในที่เปิดเผยภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันรายงานผลและเสนอความคิดเห็นดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน โยดำเนินการอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี
- แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติ

สรุปขั้นตอน/แนวทางการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการ ดังนี้

- เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำบันทึกข้อความเสนอผู้บริหารท้องถิ่นทราบโดยแสดงถึงรายละเอียดขั้นตอน ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง
- จัดทำญัตติและหนังสือนำเสนอญัตติเพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาคัดเลือกตัวแทนจากสภาท้องถิ่น
- คัดเลือกคณะกรรมการจากเวทีประชาคม
- ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ/หัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (หนังสือสอบถามหัวหน้าส่วนราชการ และตอบรับหนังสือสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ)
- คัดเลือกตัวแทนจากหัวหน้าส่วนการบริหาร

๖. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ
๗. แจกคำสั่ง/เชิญประชุมเพื่อคัดเลือกประธาน/เลขานุการ
๘. ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกประธาน/เลขานุการ
๙. ประชุมเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการติดตามและประเมินผล

สรุปขั้นตอน/แนวทางการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ได้ดังนี้

๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อใช้ประกอบการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
  ๒. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา จัดประชุมเพื่อติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
  ๓. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา รายงานผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาและเสนอความเห็นของคณะกรรมการต่อผู้บริหารท้องถิ่น
  ๔. ผู้บริหารท้องถิ่นตรวจสอบและมีความเห็นแล้ว ประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปี
  ๕. ปิดประกาศให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยเปิดเผยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน นับแต่วันที่ลงนามประกาศหรือนับแต่วันให้ความเห็นดังกล่าว
  ๖. ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอญัตติต่อประธานสภา เพื่อรายงานผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา และเสนอความเห็นของคณะกรรมการให้สภาท้องถิ่น รับทราบ
  ๗. เมื่อสภาท้องถิ่นรับทราบหรือได้เสนอความเห็นแล้ว ให้ประธานสภาท้องถิ่นส่งความเห็นนั้นให้ผู้บริหารภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ประชุมสภาท้องถิ่นรับทราบ
  ๘. ผู้บริหารท้องถิ่นจัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อนำผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาประจวบความเห็นของสภาท้องถิ่น ให้คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นรับทราบ และนำไปดำเนินการปรับปรุง แก้ไข วิเคราะห์เพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป
- ***ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๑๒๓๓๙๐ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เรื่องแนวทางการปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การกำกับดูแล

กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลให้นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแล โดยนายอำเภอมีอำนาจขยายเวลาการจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล และในกรณีที่มีการขยายเวลาการจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้จังหวัดแจ้งให้กระทรวงมหาดไทยทราบ

กฎหมาย ระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ณ วันที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑

หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๖๐๔๖ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการทบทวนการแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๖๗๓๒ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๗๔๖๗ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๓๘๖๗ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๑๒๓๙ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น